

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Gn 18, 1 – 15

Text: Gn 18, 13 – 14a

Tu Hospodin Abrahamovi řekl: "Pročpak se Sára směje a říká: »Což mohu opravdu rodit, když už jsem tak stará?« Je to snad pro Hospodina nějaký div?

Dnes je neděle svaté trojice a my jsme četli, jak za Abrahamem přišel Hospodin v podobě tří mužů. Ta číslovka „tři“ je ale asi tak jediná spojnice mezi oním příběhem a dnešním svátkem. Starý zákon ještě neznal trojiční dogma, a tak domněnka středověkých vykladačů, že za Abrahamem přišel Bůh Otec, Syn a Duch svatý je zřejmě lichá. Mnohem lepší je výklad, že Hospodin je tu pro Abrahama jaksi rozostřen a nelze jej tedy identifikovat s jedinou konkrétní postavou. To plánoval Hospodin učinit až mnohem později, když se stal skutečným člověkem v Ježíši Kristu. Ve Starém zákoně se musíme spokojit s konstatováním, že Abrahamovi hosté v podobě tří mužů představují, jak říkáme „Boží navštívení“ v lidském životě, prostě Boží zásah do života. Takové Boží zasahování do života smíme zažít i my, jsme-li dostatečně vnímaví a nebereme život jen jako sled náhodných událostí.

Nuže, uprostřed života, uprostřed poledního žáru, vpadá Hospodin Abrahamovi do siesty svým navštívením. Stane se to za denního horka, tedy ve chvíli polední pauzy, kdy je člověk úplně vyřízený. Ve stanu se kvůli horku být nedá a venku na slunci už vůbec ne. A tak člověk sedí ve dveřích a nemůže ani tam ani zpátky. Ráno už je za ním a večer je ještě v nedohlednu. Je to jako v životě. Mládí je pryč a do důchodu daleko. A přesto je už člověk vyčerpaný jako za poledního žáru. A tak Abraham jen sedí a unaveně se rozhlíží kolem. A my čteme: „I ukázal se Hospodin Abrahamovi při božišti Mamre, když seděl za denního horka ve dveřích stanu. Rozhlédl se a spatřil: Hle, naproti němu stojí tři muži.“

Kdyby tenkrát Abraham znal Marka Ebena, možná by mu v té chvíli vytanula na mysli písnička: „Já na tom dělám, já na tom makám“, kde se mimo jiné zpívá: „Někdo zaklepá u našich dveří, divní frajeři, jestli můžou dál ...“ Jde o vyjádření pocitu člověka, který nic nestíhá a nezvládá dodržovat termíny, které už klepou na dveře. Však také Abraham, jakmile spatří ty tři muže, ihned vyskočil, vyběhl jim ze dveří stanu vstříc, aby je přivítal, pak zase rychle odběhl do stanu k Sáře, aby rychle zadělala na chleba, sám se rychle rozběhl k dobytku a poručil mládenci, aby rychle připravil pokrm. Najednou Abraham běhá jako za mlada, div se nepřetrhne, aby náležitě pohostil hosty podle dávného pořekadla: Host do domu, Bůh do domu. Ve vyprávění je nápadné nejen Abrahamovo rychlé pobíhání, ale i množství připraveného pokrmu, které tři muži nemají šanci zkonzumovat. Abraham se chce zjevně projevit před Hospodinem jako ten, kdo má co nabídnout, kdo je horlivý, snaživý, pracovitý a obětavý. Tedy jako my, když chceme svou víru dotvrdit zbožnými skutky a praktickým obětavým životem.

Své skutečné problémy a starosti přitom nebudeme zbytečně vytahovat na světlo. Necháme je skryté ve stanu, vždyť před Hospodinem se nehodí upozorňovat na své slabosti. Že má Abraham potíže se Sárrou, to přece nebude před hosty zmiňovat. Hostům ukazujeme jen tu hezkou, krásnou a harmonickou stránku života. Co se nám nedaří, tím se chlubit pochopitelně nebudeme. A tak Abraham nechává své rodinné a manželské problémy bezpečně ukryté za stanovou houní. Ale Hospodin nikdy nepřichází jen na zdvořilostní návštěvu. Když Hospodin vystoupí na scénu, vstupuje lidem rovnou do života.

Tak to dělal i Ježíš. Když se potkal se samařskou ženou, nezůstal u povrchní konverzace, ale šel rovnou na věc. „Jdi a zavolej svého muže“ říká Ježíš samařské ženě, protože dobře ví, že to je právě její téma – že má problém s muži. Je to zkouška. Přizná si tato žena, že vlastně muže nemá, přestože jich má tolik? Aby si své slabosti a svá traumata dovedla přiznat, proto Ježíš otvírá právě toto téma a nechodí po špičkách kolem horké kaše.

Podobné je to, když se vrátím do textu, při oné vzácné Hospodinově návštěvě u Abrahama. Ti tři muži nepřišli k Abrahamovi proto, aby se u něj dobře najedli. Nepřišli zhodnotit, jaký je Abraham hostitel a kolik toho dokáže nabídnout. Důvod jejich návštěvy je jiný. „Kde je tvá žena Sára?“ Už kdysi se tak Hospodin ptal Kaina, kde je jeho bratr Ábel. Abraham po celou dobu nechal Sáru čekat ve stanu. I když, kdo ví? Možná, že se ona sama nechtěla před hosty ukazovat. A měla zřejmě i důvod. Měla totiž, jak se dnes říká, pořádný mindrák. Jako neplodná bezdětná žena trpěla jistým pocitem méněcennosti. A možná měla na Pána Boha i zlost. Vždyť Pán Bůh jim už dávno zaslíbil potomka, ale to zaslíbení se nenaplnilo. A už se ani nenaplní, protože Abraham i Sára jsou na to už staří. Takže Abraham skrývá ve stanu svou ženu, která skrývá ve svém srdci obrovské zklamání. Až se to bojíme říci, ale je to skutečně zklamání z víry v Boha. Bůh Sáru zklamal. Cítí se Bohem podvedená, protože si od víry v něho slibovala něco, co se ale nesplnilo. A tak Abraham sice Hospodina úslužně uctí bohatou hostinou, ale jeho žena Sára se s Bohem nechce ani bavit.

V takové chvíli bych na místě hostů o nesplněném Božím slibu raději taktně pomlčel. Jenže hosté z ničeho nic vytáhnou na světlo právě tuto věc a řeknou tak, aby to Sára ve stanu mohla a musela slyšet: „Po obvyklé době se k tobě určitě vrátím, a hle, tvá žena bude mít syna.“ Sára, která napjatě poslouchala každé slovo, se tomu v duchu zasmála. Tedy, abych byl přesnější, to nebyl smích radosti. Ona se nad tím hořce ušklíbla: „To určitě! Celý život nic a na stará kolena se mi dostane takové rozkoše, ne? Vždyť i můj muž je na to už starý!“ Ale Hospodin v té chvíli Abrahamovi řekl: „Pročpak se Sára směje a říká: »Což mohu opravdu rodit, když už jsem tak stará?« Je to snad pro Hospodina nějaký div?“

A teď se tam odehraje takové drobné střetnutí Sáry s Hospodinem. Sára svůj úšklebek popírá. Ze strachu, pochopitelně. Říká: Jsem se nesmála... Hospodin však řekl: „Ale ano, smála ses.“ Myslím si, že to Bůh neříká nějak vyčítavě, ale prostě, tak jak to on dělává, nastavuje člověku zrcadlo. Chce, aby byl člověk sám k sobě upřímný. Jen si přiznej, Sáro, své pochybnosti. Ztratila jsi víru. Smála ses, i když to sama v sobě popíráš. Nemusíš se bát přiznat si svou slabost. Vždyť přetvářka je horší než pochybnost. Pochybovat o Bohu je lidské. Ale tvářit se, že nikdy nepochybuj, to je hříšné! Ovšem ani pochybnosti, ani stáří ba ani ten smích nezabrání Bohu, aby splnil svá zaslíbení. Boží láska se našimi pochybnostmi jen tak odradit nenechá. Bůh si na ani na naší malověrnosti zuby nevyláme. Své záměry vždycky dotáhne do konce. Je to snad pro Hospodina nějaký div? Jak to píše apoštol Pavel? „Ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty rozumíš našim pochybnostem, naší hořké skepsi. Děkujeme, že máš s námi trpělivost i tenkrát, když my ji s tebou nemáme. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty se zajímáš o osudy všech lidí. Pamatuji na naše nemocné, na lidi ztrápené, na ty, kdo mají pochybnosti. Prosíme za své blízké, zvláště za ty, kteří s námi nesdílejí víru. Modlíme se za problémové kolegy v práci, za starosti našich spolupracovníků, za přátele, kteří jsou v krizi nebo se potýkají s těžkými životními otázkami. Myslíme ve svých modlitbách na lidi existenčně ohrožené, na nezaměstnané, zadlužené, na bezdomovce. Prosíme za lidi sociálně vyloučené nebo odkázané na pomoc druhých. Modlíme se za sirotky, i za bezdětné manžele. Za děti v dětských domovech i staré lidi v domovech pro seniory. Modlíme se za děti, které mají potíže s učením, za dospívající, kteří mají problémy ve vztazích, za snoubence, kteří plánují společný život. Modlíme se za věrná manželství a za dobré vztahy mezi generacemi. Přimlouváme se za truchlící pozůstalé. Pane, ty víš všechno. Ty víš i to, zač se nedovedeme modlit nahlas. A tak všechny své prosby vkládáme od modlitby, kterou jsi naučil své učedníky: Otče náš...*